निवृत्तिस्तत्पानाशः। उन्मादो मूर्च्छामृतिरित्येताः स्मरदशा-
दशैव स्युः" इत्याहुः॥ तत्र च।

(२१६) आदौ वाच्यस्त्रिया रागः पुंसः पश्चात्तदिङ्गितैः॥

इङ्गितान्युक्तानि यथा रत्नावल्यां सागरिकावत्सराजयोः।
आदौ पुरुषानुरागे सम्भवत्यप्येवमधिकं हृदयङ्गमं भवति।

(२१७) नीलीकुसुम्भमञ्जिष्ठाः पूर्व्वरागोऽपि च त्रिधा।
न चातिशोभते यन्नापैति प्रेम मनोगतं॥
तन्नीलीरागमाख्यान्ति यथा श्रीरामसीतयोः।
कुसुम्भरागं तं प्राहुर्यदपैति च शोभते॥
मञ्जिष्ठारागमाहुस्तं यन्नापैत्यतिशोभते।

अथ मानः।

(२१८) मानः कोपः स तु द्वेधा प्रणयेर्ष्यासमुद्भवः।
द्वयोः प्रणयमानः स्यात् प्रमोदे सुमहत्यपि॥
प्रेम्णः कुटिलगामित्वात् कोपो यः कारणं विना।

द्वयोरिति नायकस्य नायिकायाश्च उभयोः प्रणयमानो वर्णनीयः।
उदाहरणं। तत्र नायकस्य यथा।
"अलीअपसुत्तअ विणिमीलिअक्ख देसु सुहअ मज्झ ओआसं।
गण्डपरिउम्बणपुलइअङ्ग न उणो चिरादस्सं"* ॥

---

* अली इति। अलीकप्रसुप्तक विनिमीलिताक्ष देहि सुभग मह्य-
मवकाशं। गण्डपरिचुम्बनपुलकिताङ्ग न पुनश्चिरयिष्यामीति
सं॰ ॥ टी॰ ॥